Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0001-2

Im 3726
S

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0002-8

דינא רבא

ביד המשיח

בשנת תצ"ז

H. C. I. FROMMANNI

MESSIAS JUDICII EXTREMI PRÆSES

JUDAICOGERMANICE

SEORSUM RECUDI CURAUIT

IO. HENR. CALLENBERG

Phil. Prof. Ord.

HALAE

In typographia Instituti Judaic.

CIϽ IϽ CC XXXVII.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0003-3

* * * * * * * * * * * * * * * *

דאש הק"בה דיא מענשן לעתיד לבוא
ווערט ריכטן דורך ישוע דעם משיח ·
דאריבר בדארפן זיך דיא ערלו לב מיך מייני
דיא בר ישראלים ניכט תיכף ומיד מרגז אדר
מתמיה זיין · זונדרן פיל מער צו פאר בעוצר
רוח ובישוב הדעת ווייטר לעזן אונ' רעכט
בטראכטן · ערשטליך דאש עש אמת ונכון
איזט · אונ' אלי יהודים מוזן עש אויך בעל
כרחם מודה זיין · דאש דער משיח בן דוד
אלי בני אדם לעתיד לבא דן זיין זאל · דען
אלזוא לערנן מיר אויש דעם נביא ישעיהו ·
דא ער אין סימן ב' פ' ד' שפריכט · ושפט בין
הגויים והוכיח לעמים רבים · דאז איזט טייטש ·
אונ' ער ווירד ריכטן צווישן דען פעלקרן ·
אונ' ער ווירד בשטראפן פיל פעלקר וגומר:
דאש אבר דיזש אויף דעם משיח גיט ·
זעהן מיר אויש דער גאנצן נבואה · ובפרט
אויש דעם אן פאנג אין פסוק ב' · וואו

זעלבשט דער רוח הקודש שפריכֿט והיה באחרית הימים · אונ׳ עס ווירד געשעהן אין דען לעצטן טאגן : ביים דיזן ווארטן טרייבט דער רד"ק אלזוא : כל מקום שנאמר באחרית הימים הוא ימות המשיח · דאז איזט · איבראל · וואו געזאגט ווירד אין דען לעצטן טאגן · דאז גיט אויף דיא טאגן פֿון משיח : אונ׳ אין פסוק ג׳ ביים דעם ווארט אים פסוק ויורנו מדרכיו · זאגט ער והמורה הוא מלך המשיח ועליו אמר ושפט · השופט הוא מלך המשיח · דאז איזט טייטש · אונ׳ דער לערנר איזט דער מלך משיח · אונ׳ אויך אין זאגט דער פסוק ווייטר · אונ׳ ער ווירד ריכֿטן · דען דער ריכֿטר איזט דער מלך המשיח :

איט דיזן ווארטן פֿון רד"ק · איזט אויך מסכים דער פירוש פֿון רא"בע איבר דיזן סימן · דען דא זעלבשט ווערדן דיא ווארטי באחרית הימים אלזוא מפורש · והנה אמר באחרית הימים והם ימי המשיח · שהם אחרית ימי העולם · דאז איזט טייטש · נון דער פסוק זאגט היער אין דען לעצטן טאגן · אונ׳ דיזט זיין דיא טאגי פֿון משיח · אלז וועלכֿי דיא לעצטי טאגי פֿון דער וועלט זיין :

אונ׳

אונ' איבר פסוק ד' שרייבט ער אלזוא ושפט השופט · והוא המשיח : דאז הייסט · אונ' ער ווירד ריכטן · נעמליך דער ריכטר · אונ' דיזר ריכטר איזט דער משיח : אונ' היער הער געהערט אויך וואס אין דעם אלטן בראשית רבה · פרשת ויהי · בייא דעם פסוק עד כי יבא שילה געלערנט ווירד · עד כי יבא שילה זה מלך המשיח · ולו יקהת עמים · שהוא דן את כל העולם · הה"ד ושפט בין הגוים · והוכיח לעמים רבים : ואומר ושפט בצדק דלים · והוכיח במשור לענוי ארץ והכה ארץ בשפט פיו · וברוח שפתיו ימית רשע : דאז איזט טייטש · ביז דער שילה ווירד קומן · דאז איזט דער קיניג משיח : אונ' צו אים ווערדן זיך דיא פעלקר פר זאמלן · דען ער ווירד דיא גאנצי וועלט ריכטן · דיזש איזט וואס געשריבן שטיט מיכה סימן ד' פסוק ה' אונ' ער ווירד צווישן דיא פעלקר ריכטן · אונ' ער ווירד פיל פעלקר בשטראפן : אונ' אן איינם אנדרן ארט שפריכט דער פסוק נעמליך ישעיה י"א פסוק ד' · אונ' ער ווירד ריכטן אין גרעכטיגקייט דיא ארמן אונ' ער ווירד בשטראפן אין גרעכטיגקייט דיא דעמיטיגן פון דעם לאנד·

אונ׳ ער ווירד (דיא גאטלויזן) פֿון דעם לאנד
שלאגן מיט דער רוט פֿון זיינעם מויל׳ אונ׳
מיט דעם אטעם פֿון זיינן לעפֿצן ווירד ער דען
בוזוויכֿטן טויטן:

כהאי גוונא שטיט נאך ווייטר אין מדרש
ביים דעם פסוק דן ידין אלזו׃ דן ידין עמו
כאחד שבטי ישראל׃ זה המשיח שעתיד לדון
כהק״בה שנקרא אחד׃ מה הק״בה דן בלא
ראיה ובלא שמיעה׃ כך המשיח שנאמר לא
למראה עיניו ישפוט׃ ולא למשמע אזניו
יוכית: דאז הייסט אויף טייטש דען ער
ווירד ריכֿטן זיין פֿאלק אלז איינר דיא גטלעבטר
ישראלן׃ דיזש איזט דער קיניג משיח׃ וועלכר
צו קינפֿטיג איזט צו ריכֿטן וויא הק״בה׃ דער
דא גנענט ווירד דער איינציגי׃ וויא נון הק״בה
דער ריכֿטיט אן זעהן אונ׳ אן הערן׃ אלזו
אויך דער משיח׃ וויא גזאגט ווירד (ישעיה
סימן י״א פסוק ג׳)׃ אונ׳ ער ווירד ניכֿט נאך
דעם גזיכֿט זיינר אויגן ריכֿטן׃ אונ׳ ניכֿט נאך
דעם הערין פֿון זיינן אורן ער ווירד שטראפֿן:
היער הער גהערט אויך מיכה סימן ד׳:
דניאל סימן ז׳ פסוק י׳ אונ׳ יג: ממילא א״כ
איזט דאז על פי דברי הנביאים אונ׳ על פי דברי
החכמים אמת ויציב דאש דער משיח
לעתיד לבא דן זיין זאל:

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0009-0

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0010-2

Nf. 1.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0011-8

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0012-3

דינא רבא
ביד המשיח
בשנת תצ״ז

H. C. I. FROMMANNI

MESSIAS JUDICII EXTREMI PRÆSES

JUDAICOGERMANICE

SEORSUM RECUDI CURAVIT

IO. HENR. CALLENBERG

Phil. Prof. Ord.

HALAE
In typographia Instituti Judaici
CIƆ IƆ CC XXXVII.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-234548-p0013-9